

UCHWAŁA NR .../.../2026
RADY GMINY W NOWYM KAWĘCZYNIE
z dnia ... maja 2026 r.

**zmieniająca uchwałę w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania
Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Nowy
Kawęczyn na lata 2026-2030**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1153, zm.: Dz.U. z 2025r. poz. 1436 i Dz. U. z 2026r. poz. 252), art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz.1673, z 2026 r. poz. 160), Rada Gminy w Nowym Kawęczynie uchwała co następuje:

§ 1. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2026-2030, stanowiący załącznik do uchwały nr XVIII/125/2026 Rady Gminy w Nowym Kawęczynie z dnia 26 lutego 2026 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Nowy Kawęczyn na lata 2026 -2030, otrzymuje nowe brzmienie zgodnie z załącznikiem do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Nowy Kawęczyn.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik
do Uchwały Nr .../.../2026
Rady Gminy w Nowym Kawęczynie
z dnia ... maja 2026 r.

**GMINNY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ
I OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ
DLA GMINY NOWY KAWĘCZYN NA LATA 2026-2030**

SPIS TREŚCI

- I. Wstęp**
- II. Podstawy prawne programu**
- III. Charakterystyka problemu przemocy domowej**
- IV. Adresaci programu.**
- V. Diagnoza problemu przemocy domowej w Gminie Nowy Kawęczyn**
- VI. Realizatorzy programu**
- VII. Cele programu**
- VIII. Harmonogram działań gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej na lata 2026-2030**
- IX. Źródła finansowania**
- X. Monitoring i ewaluacja programu**
- XI. Podsumowanie**

I. Wstęp

Rodzina jest podstawową jednostką społeczną i najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka kształtującym jego osobowość, poglądy i system wartości. Więzy łączące jej członków powinny być trwałe i opierać się na wzajemnym zaufaniu i poczuciu bezpieczeństwa. Dom rodzinny powinien być zatem miejscem, do którego chętnie wracamy. Jednak dla wielu osób nie jest on spokojną przystanią, miejscem, w którym znajdujemy akceptację, zrozumienie a wręcz przeciwnie kojarzy się z cierpieniem fizycznym, psychicznym, emocjonalnym. Przyczyny stosowania przemocy domowej mogą być różne. Mogą one wynikać z przyczyn osobistych, z frustracji, stresu, z uzależnienia, z zaburzeń psychicznych, braku więzi emocjonalnych i brutalności w domu rodzinnym. Ponadto przyczyn tego zjawiska można także dopatrywać się w tradycjach, zwyczajach i przekonaniach funkcjonujących w naszym społeczeństwie. Przemoc domowa jest zjawiskiem trudnym do ujawnienia w związku z tym, że osoby doświadczające przemocy domowej boją się, wstydzą, często nie wierzą w skuteczność pomocy. Nie bez znaczenia jest fakt, że „ofiary” i „sprawcy” łączą bliskie więzi rodzinne i emocjonalne. Przemoc domowa może być przyczyną poważnych szkód osobistych, społecznych i zdrowotnych. Niejednokrotnie przemoc domowa prowadzi do naruszeń norm moralnych i prawnych. Osobami dotkniętymi przemocą domową są zarówno dorośli, jak i dzieci, natomiast osobami stosującymi przemoc są zazwyczaj osoby dorosłe – zdecydowanie częściej mężczyźni niż kobiety. W odniesieniu do zachowań przemocowych zwraca się uwagę na cztery cechy charakterystyczne, które są ze sobą ściśle powiązane, występują jednocześnie i stanowią istotę problemu. Pierwszą jest intencjonalność, co oznacza, że postępowanie sprawcy nie jest przypadkowe, ma charakter świadomego i zamierzonego działania. Drugim równoległym mechanizmem jest wykorzystanie przez sprawcę nierównowagi sił fizycznych, psychicznych, ekonomicznych do wymuszenia na osobie bliskiej pożądanego zachowania. Trzecia cecha to uderzenie w dobro drugiej osoby, naruszenie jej wolności osobistej i godzenie w jej podstawowe prawa. Ostatnia cecha to spowodowanie konkretnej szkody psychicznej bądź fizycznej, zadawanie bólu i cierpienia.

II. Podstawy prawne programu

Program będzie realizowany w oparciu o następujące akty prawne:

- 1) ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej;
- 2) ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;
- 3) ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego;
- 4) ustawę z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy;
- 5) ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;

6) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 roku w sprawie Procedury „Niebieskie Karty” oraz formularzy "Niebieska Karta”

7) uchwałą Nr 205 Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2023 r. w sprawie ustanowienia Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030.

III. Charakterystyka problemu przemocy domowej

Przemoc domowa w świetle ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, to: jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
- c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
- d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Przemoc ma kilka charakterystycznych cech:

1) jest intencjonalna – stanowi zamierzone działanie (lub zaniechanie działania) ukierunkowane na drugiego człowieka. Ma na celu kontrolowanie i podporządkowanie sobie osoby doznającej przemocy,

2) siły są nierówne – we wzajemnej relacji jedna ze stron ma przewagę nad drugą i przewagę tę wykorzystuje do osiągnięcia swojego celu. Osoba doznająca przemocy jest słabsza, a osoba stosująca przemoc silniejsza.

Źródłem dysproporcji sił są zazwyczaj wiek, płeć, stan zdrowia oraz różne zależności, np. ekonomiczna czy relacja dziecko - rodzic. Owo wykorzystanie siły i władzy w sposób, który jest krzywdzący dla innych członków rodziny jest elementem najbardziej znaczącym w przemocy domowej,

3) narusza prawa i dobra osobiste – osoba stosująca przemoc wykorzystuje istniejącą lub stworzoną przez okoliczności asymetrię sił i władzy i narusza podstawowe prawa człowieka np. prawo do godności, szacunku czy nietykalności cielesnej,

4) powoduje cierpienie, ból i krzywdy moralne – osoba stosująca przemoc naraża życie i zdrowie osoby doznającej przemocy na poważne szkody, w tym szkody przeżywane bardzo subiektywnie. Doświadczanie bólu i cierpienia sprawia, że osoba doznająca przemocy traci zdolność do samoobrony.

Wyróżnia się następujące rodzaje przemocy:

1) przemoc fizyczna – to wszelkiego rodzaju bezpośrednie działanie z użyciem siły, którego rezultatem jest nieprzypadkowe zranienie, np. klapsy, potrząsanie, ciągnięcie za włosy, popychanie, obezwładnianie, policzkowanie, kopanie, duszenie, bicie otwartą ręką, pięścią lub przedmiotami, oblewanie wrzątkiem lub substancjami żrącymi, użycie broni, itp.

2) przemoc psychiczna – to działanie prowadzące do zniszczenia pozytywnego obrazu własnej osoby, np. wyśmiewanie, zastraszanie, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie, ubliżanie, narzucanie własnych poglądów, ciągłe krytykowanie, kontrolowanie, ograniczanie kontaktów, stosowanie gróźb, szantażowanie, domaganie się posłuszeństwa, ograniczanie snu i pożywienia, itp.

3) przemoc seksualna – to zmuszanie do określonych zachowań i kontaktów seksualnych wbrew woli, jak również na kontynuowaniu aktywności seksualnej, gdy osoba nie jest w pełni świadoma lub ma obawy dotyczące danego zachowania seksualnego np. nieakceptowane pieszczoty i praktyki seksualne, wymuszanie nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych, wymuszanie seksu z osobami trzecimi, gwałt, sadystyczne formy współżycia seksualnego, krytyka zachowań seksualnych, uszkodzenia genitaliów, piersi, zmuszanie do oglądania filmów i zdjęć pornograficznych, itp.

4) przemoc ekonomiczna – to działanie mające na celu całkowite uzależnienie finansowe, np. odbieranie zarobionych pieniędzy, odmawianie lub ograniczanie dostępu do wspólnych środków finansowych, uniemożliwienie bądź ograniczanie podjęcia pracy zarobkowej, niezaspokajanie podstawowych potrzeb rodziny, okradanie, niszczenie przedmiotów, itp.

5) cyberprzemoc – to zachowania wykorzystujące środki komunikacji elektronicznej na odległość do zastraszania, nękania, prześladowania, kontrolowania, np. obraźliwe i krzywdzące wiadomości sms, e-maile, rozsyłanie ośmieszających, kompromitujących informacji, zdjęć, filmów czy komentarzy na portalach społecznościowych, podszywanie się w sieci pod kogoś wbrew jego woli. Narzędziami stosowanymi są głównie: czaty, komunikatory, strony internetowe, poczta elektroniczna, blogi, serwisy społecznościowe, grupy dyskusyjne, serwisy sms i mms.

6) zaniedbanie – to ciągłe niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych.

Wyżej wymienione formy niewłaściwego traktowania drugiego człowieka w zasadzie nie występują osobno. Przemocy fizycznej najczęściej towarzyszy przemoc psychiczna. Przemoc seksualna często współwystępuje z przemocą fizyczną i psychiczną.

Cechą charakterystyczną zjawiska przemocy domowej jest tendencja do powtarzania się pewnych prawidłowości nazwanych cyklem przemocy. W cyklu przemocy obserwuje się następujące po sobie fazy:

1) faza narastającego napięcia – jest to początek cyklu, charakteryzuje się on wzrostem napięcia i natężeniem sytuacji konfliktowych. Na tym etapie dochodzi do rozmaitych incydentów takich jak np. przejawy zazdrości, gniewu, kontrolowanie członków rodziny, używanie obraźliwych słów, poniżanie bliskiej osoby. Osoba stosująca przemoc jest stale poirytowana i prowokuje kłótnie.

Osoba, wobec której kierowana jest złość partnera stara się za wszelką cenę uspokoić sytuację zaspakajając żądania partnera i robiąc wszystko by poprawić mu nastrój. Często sama obarcza się winą za jego zachowanie i dąży do zadośćuczynienia i uszczęśliwienia osoby stosującej przemoc. Przyczyny narastającego napięcia mogą tkwić poza rodziną, czasem są to błahostki, drobne nieporozumienia, które spiętrzają napięcie. Sytuacja staje się nie do zniesienia i pojawia się agresja;

2) faza ostrej przemocy – następuje wybuch gniewu i wyładowanie agresji na osobie doznającej przemocy. Ta faza trwa stosunkowo krótko, więc może się zakończyć dramatycznie: pobiciem, uszkodzeniem ciała, a nawet śmiercią zaatakowanej osoby. W trakcie ataku osoba doznająca przemocy robi wszystko, żeby ochronić siebie i uspokoić partnera. Zabiegi te jednak rzadko przynoszą pożądany skutek. Wraz z ustaniem aktu przemocy osoba doznająca przemocy znajduje się w stanie szoku, nie chce uwierzyć w to, co się stało. Pojawia się u niej przerażenie, bezradność, poczucie wstydu, ale także złość, która powoduje, że najczęściej w tej fazie trwania przemocy osoby, które jej doznały decydują się na wezwanie pomocy i złożenie skargi, a więc początkują interwencję w sytuacji przemocy domowej. Jeśli osoba zagrożona przemocą nie zgłosi się do właściwych instytucji po pomoc, jest to ostatni moment by przerwać cykl przemocy, nim rozpocznie się ona na nowo;

3) faza miodowego miesiąca – jest to faza skruchy ze strony osoby stosującej przemoc, okazywania żalu, miłości. Agresor usprawiedliwia swoje zachowanie, okazuje żal z powodu tego, co się stało i obiecuje, że to już się więcej nie powtórzy. Na nowo zdobywa zaufanie osoby, którą skrzywdził, staje się miły, uczynny. Osoba doznająca przemocy wbrew zdrowemu rozsądkowi i wcześniejszym doświadczeniom wierzy osobie stosującej przemoc w to, że się zmienił, bo z całych sił pragnie, żeby tak właśnie było. W tej fazie wycofuje się z wcześniej podjętych działań, rezygnuje z pomocy, wycofuje skargi.

Stopniowo sprawca przestaje być miły, napięcie ponownie narasta i faza kończy się nawrotem przemocy. Wraz z upływem czasu faza miodowego miesiąca ulega skróceniu, a akty przemocy stają się coraz bardziej brutalne i niebezpieczne dla osoby doznającej przemocy.

Mechanizmy przemocy

1) Syndrom wyuczonej bezradności - jest poddaniem się, zatrzymaniem działania, które wynika z przekonania, że cokolwiek się zrobi nie będzie to miało znaczenia dla zmiany sytuacji.

Przejawia się w biernym znoszeniu przez osobę doznającą przemocy zachowań krzywdzących, pomimo, że czasem ma ona świadomość, że zachowania te są bezprawne, naruszają prawa osobiste i normy społeczne. Osoba doznająca przemocy ma poczucie, że jest krzywdzona, źle traktowana, że osoba stosująca przemoc nie powinna tak postępować, że znęcanie się nad członkiem rodziny jest przestępstwem, jednak nie jest w stanie zmotywować się do działania.

2) Zjawisko prania mózgu - to mechanizm polegający na systematycznym, świadomym i celowym oddziaływaniu na człowieka w celu zmiany jego przekonań, postaw, uczuć, potrzeb. Działanie służy temu, aby osoba doświadczająca przemocy w rodzinie funkcjonowała zgodnie z życzeniem osoby stosującej przemoc. Konsekwencjami „prania mózgu” są m. in. utrata poczucia własnej wartości oraz podporządkowanie się osobie stosującej przemoc. Metody stosowane w „praniu mózgu” to: izolacja, poniżanie i degradacja, monopolizacja uwagi, doprowadzenie do wyczerpania, wywoływanie lęku i depresji, naprzemiennosc kary i nagrody.

3) Zespół stresu pourazowego PTSD (ang. posttraumatic stress disorder) – to zaburzenia lękowe występujące u osób doznających przemocy napadów, gwałtów i innych traumatycznych wydarzeń, np. wojen, klęsk żywiołowych, wypadków drogowych. Dotyczą sytuacji, w których człowiek jest narażony na utratę zdrowia i życia. Nasilenie PTSD zależy od intensywności i czasu trwania traumy. Ponadto objawy PTSD są intensywniejsze u osób, które przeżyły traumę w wyniku aktywności człowieka (gwałt, przemoc domowa), niż u osób doznających przemocy zjawisk naturalnych (powódź, huragan). Objawami PTSD są m. in. zaburzenia snu, drażliwość, wybuchy gniewu, złości, czujność, natarczywe wspomnienia, koszmary senne.

4) Proces wiktylizacji - konsekwencją zespołu zaburzeń stresu pourazowego jest proces stawania się osobą doznającą przemocy, który nazywany jest wiktylizacją. Jest to pokrzywdzenie, czyli doznanie krzywd i szkód w wyniku jakiegoś zdarzenia, a także działania prowadzące do tego, że dana osoba staje się osobą doznającą przemocy. Pokrzywdzenie takie obejmować może szkody materialne, krzywdy moralne, zmiany w psychice. Wiktylizacja pierwotna to proces stawania się osobą doznającą przemocy w wyniku popełnienia przestępstwa, jego konsekwencją jest wyrządzenie przez osobę stosującą przemoc szkody osobie doznającej przemocy. Doznanie szkody podlega zazwyczaj subiektywnej ocenie, dlatego skutki wiktylizacji osoba doznająca przemocy odczuwa indywidualnie. Wiktylizacja degradująco zmienia poczucie tożsamości. Osoba pokrzywdzona traci podstawowe poczucie bezpieczeństwa, zaufanie do siebie, zaczyna źle myśleć o sobie. Badania pokazują, że każda wiktylizacja może zwiększać podatność na ponowne stanie się osobą doznającą przemocy.

Przez osobę doznającą przemocy domowej - należy rozumieć:

- małżonka, także w przypadku, gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione, oraz jego wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
- wstępnych i zstępnych oraz ich małżonków,
- rodzeństwo oraz ich wstępnych, zstępnych i ich małżonków,

- osobę pozostającą w stosunku przysposobienia i jej małżonka oraz ich wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
- osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
- osobę wspólnie zamieszkującą i gospodarującą oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
- osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania,
- małoletniego - wobec których jest stosowana przemoc domowa.

Osobą doznającą przemocy domowej jest także małoletni będący świadkiem przemocy domowej.

Przez osobę stosującą przemoc domową - należy rozumieć pełnoletniego, który dopuszcza się przemocy domowej wobec osób doznających przemocy domowej.

Świadkiem przemocy domowej - jest osoba, która posiada wiedzę na temat stosowania przemocy domowej lub widziała akty przemocy domowej. Stosowanie przemocy wobec osób najbliższych jest przestępstwem ściganym z urzędu kwalifikowanym z art. 207 ustawy Kodeksu postępowania karnego, który stanowi:

§ 1. Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą najbliższą lub nad inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy albo nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny lub fizyczny, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do 5 lat.

§ 2. Jeżeli czyn określony w §1 połączony jest ze stosowaniem szczególnego okrucieństwa, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od roku do 10 lat.

§ 3. Jeżeli następstwem czynu określonego w § 1 lub § 2 jest targnięcie się pokrzywdzonego na własne życie, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 12.

Najczęściej podejmowanymi oddziaływaniami na rzecz pomocy osobom doznającym przemocy jest zapewnienie podstawowej usługi w zakresie interwencyjnym, terapeutycznym - wspomagającym oraz potrzeb bytowych, które mają na celu zapewnienie bezpieczeństwa tym osobom, a także udzielenie pomocy i wsparcia zgodnie z ich potrzebami dostosowanymi do sytuacji życiowej. Osobom doznającym przemocy domowej niekiedy zapewnia się bezpieczne schronienie w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla osób doznających przemocy domowej.

IV. Adresaci programu

Program skierowany jest do:

- 1) mieszkańców Gminy Nowy Kawęczyn, w tym osób zagrożonych wystąpieniem problemu przemocy domowej,
- 2) osób doznających przemocy domowej,
- 3) osób stosujących przemoc domową,
- 4) świadków przemocy domowej,
- 5) osób i instytucji zawodowo zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej.

V. Diagnoza problemu przemocy domowej w Gminie Nowy Kawęczyn

Zadaniami z zakresu pomocy społecznej oraz kreowaniem lokalnej polityki społecznej na terenie Gminy Nowy Kawęczyn zajmuje się Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Kawęczynie.

Przemoc domowa jest złożonym zjawiskiem a dokładny pomiar jego skali, zarówno na świecie jak i w Polsce, a także na poziomie lokalnym jest trudny do zrealizowania. Najpoważniejszą trudnością w diagnozowaniu wielkości zjawiska przemocy domowej jest uzyskanie wiarygodnych, rzeczywistych danych charakteryzujących jej rozmiary. Nadal wiele przypadków przemocy domowej nie jest zgłaszanych, głównie z powodu strachu, wstydu, braku wiary w skuteczność prawa i obowiązujących procedur. W przypadku, gdy osoby doznające przemocy domowej decydują się na ujawnienie tego problemu, rodzaj i skutki doznanej przemocy mogą oceniać jedynie subiektywnie, to znaczy minimalizować je lub wyolbrzymiać. Można jednak próbować oszacować skalę zjawiska przemocy domowej za pomocą dostępnych źródeł informacji. Są nimi m.in. statystyki Zespołu Interdyscyplinarnego dot. uruchomionych procedur Niebieskie Karty, statystyki Policji, czy dane zbierane przez podmioty udzielające pomocy osobom doznającym przemocy domowej oraz prowadzące oddziaływania wobec osób stosujących przemoc domową. Poniżej przedstawiona została skala zjawiska w ujęciu lokalnym na podstawie danych statystycznych.

Tabela Nr 1. Instytucje wszczynające procedurę „Niebieskiej Karty” w latach 2023 – 2025.

Rok	GOPS	Policja	GKRPA	Oświata	Służba zdrowia	Razem
2023	0	5	0	0	0	5
2024	0	4	0	0	0	4
2025	0	6	0	0	0	6

Źródło: opracowanie własne

Z powyższych danych wynika, że Policja jest instytucją wiodącą w identyfikowaniu problemu przemocy domowej w rodzinach na terenie Gminy Nowy Kawęczyn.

Tabela Nr 2. Liczba osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową w latach 2023 – 2025.

Wyszczególnienie	2023	2024	2025
Liczba osób doznających przemocy w tym:	8	7	16
kobiety	8	5	8
mężczyźni	0	1	0
dzieci	0	1	8
Liczba osób stosujących przemoc w tym:	8	5	7
kobiety	0	0	0
mężczyźni	8	5	7
dzieci	0	0	0

Źródło: dane Zespołu Interdyscyplinarnego w Nowym Kawęczynie

Według danych z powyższej Tabeli wynika, że w latach 2023 – 2025 zwiększyła się liczba osób doznających przemocy domowej. Najczęściej osobami stosującymi przemoc domową są mężczyźni, zaś osobami doznającymi przemocy to kobiety i dzieci.

Działalność instytucji pomocowych, Zespołu Interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno – pomocowych ukierunkowana jest na udzielanie pomocy rodzinom uwikłanym w przemoc, zarówno dotyczy to osób doznających przemocy domowej, dzieci, świadków oraz osób stosujących przemoc domową. Poniższa tabela przedstawia najważniejsze działania jakie są podejmowane w celu udzielenia pomocy.

Tabela Nr 3. Działania podejmowane w ramach prowadzonej procedury „Niebieskiej Karty” w latach 2023-2025.

Wyszczególnienie	2023	2024	2025	
Liczba NK A	5	4	6	
Liczba NK C	5	4	4	
Liczba NK D	3	3	3	
Wniosek do Sądu o wgląd w sytuację rodziny	0	0	0	
Zakończenie procedury NK A - Razem	5	3	7	
W tym na skutek	ustania przemocy domowej i uzasadnionego przypuszczenia, że zaprzestano dalszego stosowania przemocy domowej	5	2	7
	Rozstrzygnięcie o braku zasadności podejmowanych działań	0	1	0
Liczba osób umieszczonych w Specjalistycznych Ośrodkach Wsparcia dla Ofiar Przemocy Domowej	0	0	0	

Źródło: dane Zespołu Interdyscyplinarnego w Nowym Kawęczynie

Tabela Nr 4. Liczba osób korzystających z poradnictwa specjalistycznego w latach 2023 – 2025.

Wyszczególnienie	2023	2024	2025
Poradnictwo psychologiczne	0	0	0
Poradnictwo prawne	0	0	0
Poradnictwo rodzinne, zawodowe, socjalne	8	7	8

Źródło: opracowanie własne

Z powyższych danych wynika, że najczęstszą formą udzielanej pomocy jest pomoc w formie poradnictwa socjalnego.

Niewątpliwie ważnym ogniwem w realizacji działań w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej jest Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Nowy Kawęczyn, który składa się z przedstawicieli: pomocy społecznej, policji, kuratorskiej służby sądowej, służby zdrowia, oświaty i gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych. Do zadań Zespołu Interdyscyplinarnego należy m.in. diagnozowanie problemu przemocy domowej na poziomie lokalnym, inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzenie ich wykonania właściwym podmiotom, inicjowanie działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową, opracowanie projektu gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej, rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym, powoływanie grup diagnostyczno-pomocowych i bieżące monitorowanie realizowanych przez nie zadań, monitorowanie procedury "Niebieskiej Karty", przekazywanie informacji oraz dokumentacji zgodnie z przepisami ustawy, kierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno- edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową lub programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową. Zespół Interdyscyplinarny powołuje grupy diagnostyczno – pomocowe w celu dokonania diagnozy i oceny sytuacji w związku ze zgłoszonym podejrzeniem wystąpienia przemocy domowej.

Tabela Nr 5. Liczba powołanych grup diagnostyczno – pomocowych (poprzednio grup roboczych) w latach 2023 – 2025.

Rok	2023	2024	2025
Liczba grup diagnostyczno - pomocowych	0	11	7

Źródło: Dane Zespołu Interdyscyplinarnego w Nowym Kawęczynie

Tabela Nr 6. Liczba osób stosujących przemoc domową skierowanych do uczestnictwa w programie korekcyjno- edukacyjnym dla osób stosujących przemoc w latach 2023 – 2025.

Rok	2023	2024	2025
Liczba osób skierowanych do programu	0	3	4

Źródło: Dane Zespołu Interdyscyplinarnego w Nowym Kawęczynie

Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Nowy Kawęczyn jest niezwykle istotna w procesie przeciwdziałania przemocy domowej, ponieważ najczęściej przypadki występowania agresji są związane nadużywaniem alkoholu. Praca z osobą stosującą przemoc, która boryka się z problemem alkoholowym musi zostać poprzedzona leczeniem odwykowym, terapeutycznym, aby uczestnictwo w programach dla osób stosujących przemoc przyniosło zamierzony efekt. Ważne jest bowiem wzbudzenie motywacji do zmiany postawy wobec problemu przemocy.

Z analizy danych Komendy Powiatowej Policji w Skierniewicach wynika, że znaczna większość interwencji spowodowana jest nadmiernym spożywaniem alkoholu, który doprowadza do konfliktów i destabilizacji życia rodzinnego. Wielokrotnie po tych interwencjach zakładana jest „Niebieska Karta”. Problem alkoholowy jest jednym z głównych czynników przyczyniających się do agresywnych zachowań.

W 2024 roku została opracowana Diagnoza Profilaktyczna dla Gminy Nowy Kawęczyn. Na podstawie przeprowadzonego badania ankietowego została oszacowana skala problemu przemocy wśród uczniów zamieszkujących Gminę Nowy Kawęczyn. Analizie poddane zostały kwestie związane zarówno z przemocą domową, jak i rówieśniczą oraz przemocą w Internecie, czyli cyberprzemocą.

Badaniu poddano 123 uczniów (53,7 % dziewczynek, 46,3 % chłopców) zamieszkujących Gminę Nowy Kawęczyn. Podczas badania diagnozującego problem przemocy określono, jakie osoby stosowały przemoc wobec uczniów dotkniętych tym problemem. Odpowiedzi respondentów na pierwsze pytanie wskazują, że 29,3% młodych mieszkańców Gminy doświadczyło przemocy w ciągu ostatnich 12 miesięcy poprzedzających badanie.

Wykres 1. Czy w przeciągu ostatnich 12 miesięcy zdarzyło Ci się doświadczyć przemocy?
N=123

Podczas badania diagnozującego problem przemocy określono również, jakie osoby stosowały przemoc wobec uczniów dotkniętych tym problemem. Z deklaracji młodych

respondentów wynika, że najczęściej doświadczali oni przemocy ze strony uczniów ze swojej szkoły (20 osób, tj. 58,8%). Ankietowani przyznali również, że przemoc wobec nich stosowały inne osoby, gdzie wymieniono koleżankę oraz kuzynkę (9 osób, tj. 26,5%). Na rodzeństwo wskazało 8 uczniów (23,5%), z kolei po 2 osoby doświadczyły przemocy ze strony rodziców i kolegów/koleżanek spoza szkoły (po 5,9%). 2 respondentów pominęło to pytanie nie udzielając na nie odpowiedzi.

Tabela 7. Kto stosował wobec Ciebie przemoc? N=34

<i>Odpowiedź</i>	<i>%</i>	<i>Liczba odp.</i>
uczniowie z mojej szkoły	58,8%	20
inne osoby	26,5%	9
rodzeństwo	23,5%	8
rodzice	5,9%	2
koledzy/koleżanki spoza szkoły	5,9%	2

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

W celu zidentyfikowania charakteru doświadczanej przez uczniów przemocy zostali oni poproszeni o wskazanie formy zachowań przemocowych jakich doświadczali. Najpowszechniejsza wśród uczniów w Gminie jest przemoc psychiczna (21 osób, tj. 63,6%), natomiast 17 badanych wskazało na przemoc fizyczną (51,5%). Wśród form przemocy, jakich doświadczają badani znalazła się również przemoc seksualna (9 osób, tj. 27,3%) oraz zaniedbanie (4 osoby, tj. 12,1%). 3 uczniów nie udzieliło odpowiedzi na to pytanie.

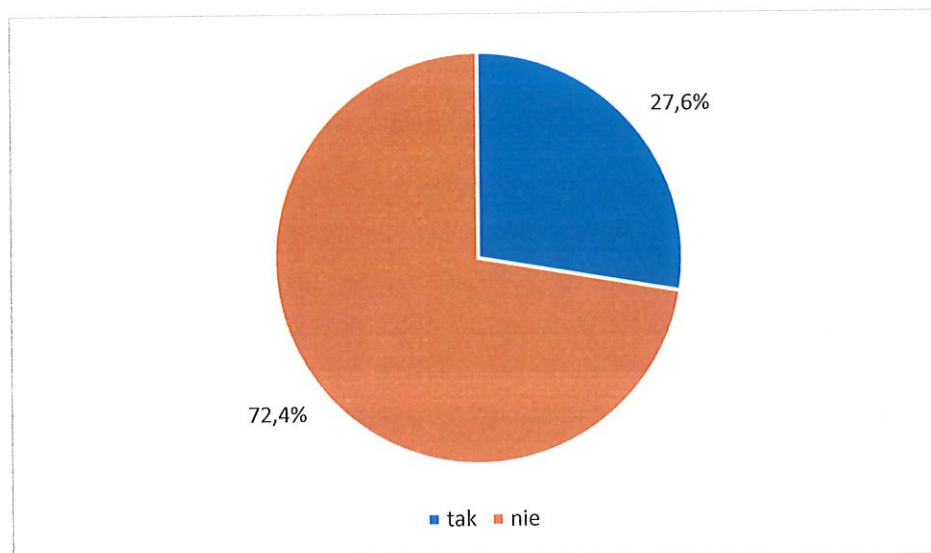
Tabela 8. Jakiego rodzaju przemocy doznałeś/aś? N=33

<i>Odpowiedź</i>	<i>%</i>	<i>Liczba odp.</i>
ktoś mnie przezywał, groził mi, upokarzał, straszył, wyśmiewał itp.	63,6%	21
ktoś mnie bił, kopał, szarpał, dusił, popychał, spoliczkował itp.	51,5%	17
ktoś mnie dotykał w miejsca, w które sobie tego nie życzyłem/am, ktoś mówił o moim ciele w sposób, który mnie zawstydział itp.	27,3%	9
nie miałem/am zapewnionej opieki, kiedy byłem/am chory/a, wsparcia i pomocy od rodziców/opiekunów, kiedy miałem/am problemy, dostawałem/am zbyt mało jedzenia, dlatego przez dłuższy czas byłem/am głodny/a itp.	12,1%	4

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

W następnej kolejności uczniowie zostali zapytani również o to, czy im samym zdarzyło się w ciągu ostatnich 12 miesięcy zastosować przemoc wobec innych osób. Do takiego zachowania przyznało się 27,6% uczniów, czyli niższy odsetek niż w przypadku doświadczania przemocy, a różnica wynosi 1,7 pp.

Wykres 2. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy doszło do sytuacji w której zastosowałeś/aś przemoc wobec drugiej osoby? N=123

Uczniowie, którzy przyznali się do stosowania przemocy, odpowiedzieli także na pytanie jakiego rodzaju przemoc zastosowali. Najwięcej respondentów zadeklarowało stosowanie przemocy psychicznej (22 osoby, tj. 66,7%), z kolei 19 osób podało, że stosowało przemoc fizyczną (57,6%), a 7 ankietowanych wskazało na przemoc seksualną (21,2%). 1 uczeń nie udzielił odpowiedzi na to pytanie.

Tabela 9. Jakiego rodzaju przemoc zastosowałeś/aś? N=33

<i>Odpowiedź</i>	<i>%</i>	<i>Liczba odp.</i>
przezywałem/am kogoś, groziłem/am komuś, upokarzałem/am kogoś, straszyłem/am, wyśmiewałem/am itp.	66,7%	22
biłem/am kogoś, kopałem/am, szarpałem/am dusiłem/am, popychałem/am, spoliczkowałem/am itp.	57,6%	19
dotykałem/am kogoś w miejsca, w które ta osoba tego sobie nie życzyła, mówiłem/am o czymś ciele w sposób, który go zawstydział itp.	21,2%	7

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

Następnie respondenci określili na kogo skierowali zachowanie przemocowe. Z badań wynika, że 19 badanych stosowało przemoc wobec uczniów ze swojej szkoły (59,4%), 13 osób – wobec rodzzeństwa (40,6%), 9 ankietowanych podało kolegów/koleżanki z klasy (28,1%), a 5 badanych inne, bliżej nieokreślone osoby (15,6%). To pytanie pominęło 2 respondentów.

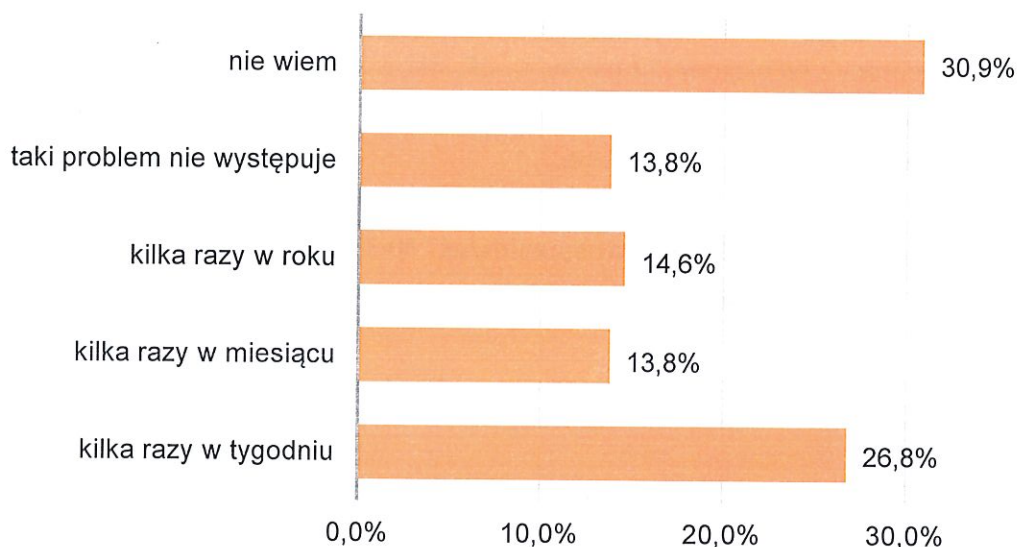
Tabela 10. Wobec kogo zdarzyło Ci się stosować przemoc? N=32

<i>Odpowiedź</i>	<i>%</i>	<i>Liczba odp.</i>
uczniów z mojej szkoły	59,4%	19
rodzeństwa	40,6%	13
kolegów/koleżanek spoza szkoły	28,1%	9
innych osób	15,6%	5

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

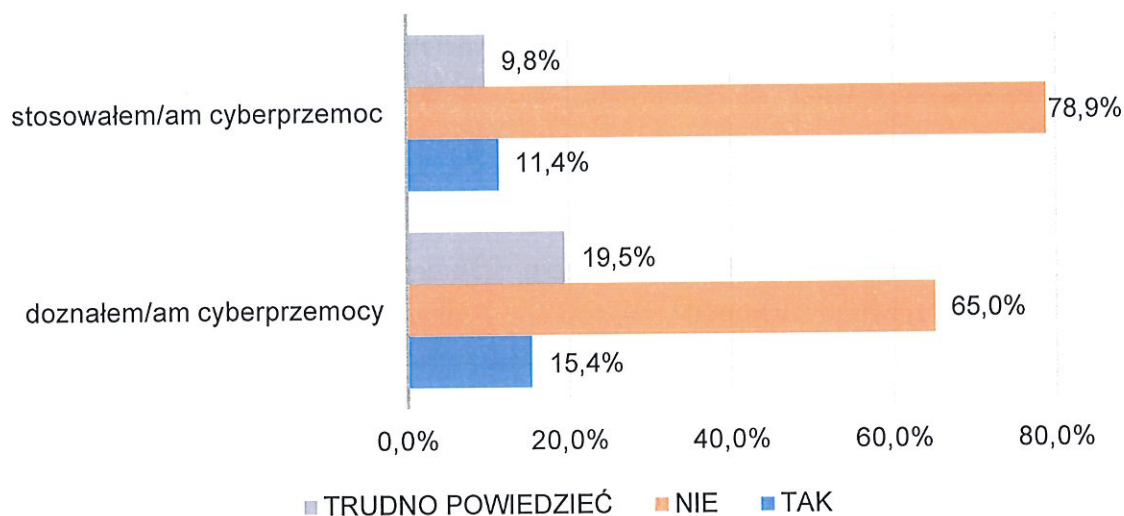
W kolejnym pytaniu poproszono uczniów o odpowiedź, czy w ich szkole dochodzi do sytuacji przemocowych między uczniami oraz o określenie częstotliwości występowania tego problemu. Zdaniem 13,8% osób takie zjawisko nie występuje w szkole, do której uczęszczają. Obecność przemocy w swojej szkole potwierdził natomiast odsetek 55,2% respondentów, w tym 26,8% spośród nich stwierdziło, że ma to miejsce kilka razy w tygodniu, w opinii 13,8% dzieje się to kilka razy w miesiącu, a zdaniem 14,6% ankietowanych do takich sytuacji dochodzi kilka razy w roku.

Wykres 3. Jak często obserwujesz w swojej szkole problem przemocy między uczniami? N=123

Ostatnie pytanie w zakresie problemu przemocy w Internecie dotyczyło skali doznawania oraz stosowania cyberprzemocy w stosunku do innych użytkowników Internetu. Jak wynika z odpowiedzi udzielonych przez młodych respondentów, tego problemu doświadczył odsetek 15,4% z nich, natomiast przemoc w Internecie zastosowało 11,4% ankietowanych. Część respondentów miała również problem z określeniem, czy kiedykolwiek doznała styczności z tym zjawiskiem, gdyż na odpowiedź „*trudno powiedzieć*” padło 9,8% odpowiedzi w przypadku stosowania cyberprzemocy oraz 19,5% w zakresie jej doświadczenia.

Wykres 4. Czy w przeciągu ostatnich 12 miesięcy doznawałeś/aś oraz stosowałeś/aś cyberprzemoc (np. wyzywanie, podszywanie się, ośmieszanie/ poniżanie, grożenie/straszenie, szantażowanie, wyłudzenie pieniędzy, rozsyłanie ośmieszających zdjęć/filmów)? N=123

VI. Realizatorzy programu

Podmioty działające na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej to:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Kawęczynie,
- Komenda Miejska Policji w Skierniewicach,
- Placówki Oświatowe,
- Służba zdrowia- Przychodnia Nowy Kawęczyn,

a także:

- Prokuratura Rejonowa w Skierniewicach,
- Sąd Rejonowy w Skierniewicach,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Skierniewicach.

Koordynatorem Programu jest Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Nowym Kawęczynie. Za realizację poszczególnych zadań odpowiedzialne są instytucje i organizacje wchodzące w skład gminnego systemu przeciwdziałania przemocy.

VII. Cele programu

Głównym założeniem programu jest kompleksowość i interdyscyplinarność działań ukierunkowanych na wsparcie i ochronę osób doznających przemocy, edukację i pomoc w korygowaniu zachowań osób stosujących przemoc, edukację przedstawicieli różnych podmiotów podejmujących działania z obszaru przeciwdziałania przemocy domowej, w tym również prowadzących procedurę "Niebieskiej Karty", a także szeroko rozumianą edukację społeczeństwa.

Cel główny programu

Głównym celem programu jest zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej oraz minimalizacja zjawiska przemocy na terenie Gminy Nowy Kawęczyn. Osiągnięcie głównego celu będzie możliwe poprzez realizację celów szczegółowych.

Cele szczegółowe programu

- 1) Zbieranie i analiza danych dotyczących występowania aktów przemocy domowej.
- 2) Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób doznających przemocy domowej.
- 3) Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową.
- 4) Zwiększenie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.
- 5) Zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług.

VIII. Harmonogram działań gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej na lata 2026-2030

Lp.	Cel	Rodzaj działania	Realizatorzy	Termin realizacji
1.	Zbieranie i analiza danych dotyczących występowania aktów przemocy domowej.	- sporządzanie statystyk określających wielkość zjawisk przemocy i ich aktualizacja.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Kawęczynie, -Zespół Interdyscyplinarny w Nowym Kawęczynie, - Komenda Miejska Policji w Skierniewicach - Gminna Komisja Rozwiązywania	2026-2030 każdego roku

			Problemów Alkoholowych w Nowym Kawęczynie, -inne jednostki/instytucje działające na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	
2.	Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób doznających przemocy domowej.	zapewnienie wsparcia i pomocy dla osób doznających przemocy domowej poprzez działania Zespołu Interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno-pomocowych, -realizacja procedury „Niebieskie Karty”, - upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form uzyskania pomocy w szczególności medycznej, psychologicznej, pedagogicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej i rodzinnej, - udzielenie specjalistycznego poradnictwa dla osób doznających przemocy domowej, - zapewnienie ochrony Małoletnim doznającym przemocy domowej.	-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Kawęczynie, -Zespół Interdyscyplinarny w Nowym Kawęczynie, - Komenda Miejska Policji w Skierniewicach - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Nowym Kawęczynie -inne jednostki/instytucje działające na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	2026-2030 każdego roku
3.	Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową.	- działania wobec osób stosujących przemoc domową, w tym w ramach procedury „Niebieskie Karty”, - organizowanie rozmów	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Kawęczynie, -Zespół Interdyscyplinarny w Nowym Kawęczynie, - Komenda Miejska Policji w	2026-2030 każdego roku

		<p>motywacyjnych z osobami stosującymi przemoc domową,</p> <ul style="list-style-type: none"> - kierowanie do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym lub psychologiczno-terapeutycznym, - wydawanie zakazu kontaktowania się z pokrzywdzonym lub zbliżania się do niego oraz nakazu opuszczenia lokalu. 	<p>Skierniewicach</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Nowym Kawęczynie 	
4.	<p>Zwiększenie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej, - realizowanie warsztatów profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży w szkołach w obszarze przeciwdziałania przemocy, - realizowanie programów profilaktycznych w placówkach oświatowych dotyczących m. in. cyberprzemocy, - organizowanie szkoleń dla rodziców, 	<ul style="list-style-type: none"> - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Kawęczynie, - Zespół Interdyscyplinarny w Nowym Kawęczynie, - Komenda Miejska Policji w Skierniewicach - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Nowym Kawęczynie - Placówki oświatowe 	<p>2026-2030 każdego roku</p>
5.	<p>Zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i</p>	<ul style="list-style-type: none"> - prowadzenie szkoleń dla członków zespołu interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno- 	<ul style="list-style-type: none"> - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Skierniewicach, - Zespół 	<p>2026-2030 każdego roku</p>

	podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług	pomocowych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, - zintegrowanie działań w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w ramach współpracy między przedstawicielami instytucji uczestniczących w pracach zespołu interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno – pomocowych.	Interdyscyplinarny w Nowym Kawęczynie,	
--	--	---	--	--

IX. Źródła finansowania

Realizacja Programu będzie odbywać się w zakresie posiadanych środków budżetu gminy, budżetu państwa oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł. W 2026r. na realizację programu w budżecie gminy zaplanowano 6000,00 zł.

X. Monitoring i ewaluacja programu

Realizacja programu będzie systematycznie monitorowana przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Kawęczynie, działający w porozumieniu z Gminnym Zespołem Interdyscyplinarnym d.s Przeciwdziałania Przemocy Domowej. Uzyskane informacje pozwolą na planowanie działań, rozwijanie programu w przyszłości. Przy ocenie programu będą brane pod uwagę następujące wskaźniki:

1. Liczba osób/rodzin objętych pomocą,
2. Liczba osób przeszkolonych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej,
3. Ilość działań profilaktycznych w placówkach oświatowych,
4. Liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno – pomocowych,
5. Liczba uruchomionych procedur „Niebieskie Karty”,
6. Liczba osób doznających przemocy domowej,
7. Liczba osób biorących udział w programach korekcyjno – edukacyjnych/ programach psychologiczno – pedagogicznych,

8. Liczba postępowań przygotowawczych wobec osób stosujących przemoc domową,

9. Liczba interwencji związanych z przemocą domową.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Ofiar Przemocy Domowej będzie zarządzany przez Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowym Kawęczynie. Monitorowanie realizacji Programu odbywać się będzie w oparciu o sprawozdawczość roczną dokonywaną w oparciu o wskaźniki działań w ramach sprawozdania rocznego z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowym Kawęczynie do 30 marca każdego roku.

XI. Podsumowanie

Zjawisko przemocy domowej jest problemem dotykającym rodziny na całym świecie. Zdiagnozowanie jego skali jest szczególnie trudne za sprawą czynników takich jak m.in. wstyd, ukrywanie aktów przemocy domowej przez rodziny oraz ich najbliższe środowisko, a także lęk osób doznających przemocy domowej. Tworzenie programów przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej ma na celu udzielanie kompleksowej pomocy osobom uwikłanym w problem przemocy domowej, przez co rozumie się osoby doznające przemocy, stosujące ją oraz jej świadków. Realizacja zadań w tym zakresie nie byłaby możliwa, gdyby nie zintegrowane działania wszystkich instytucji i specjalistów zaangażowanych w rozwiązywanie problemu przemocy domowej. Innym czynnikiem znaczącym wpływ na ograniczenie zjawiska przemocy jest świadomość społeczna. W związku z tym edukacja społeczności z terenu Gminy Nowy Kawęczyn stanowi szansę na zmniejszenie tolerancji dla przemocy. Należy również pamiętać, aby podejmowane działania interwencyjne wobec osób doznających jak i stosujących przemoc nie ograniczały się wyłącznie do rozmowy z psychologiem, ale pociągały za sobą szereg działań długofalowych, takich jak trwałe zmiany w postępowaniu osób stosujących przemoc domową, prawidłowe funkcjonowanie społeczne oraz emocjonalne osób doznających przemocy domowej itp.

Cele i zadania zawarte w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób doznających Przemocy Domowej w Gminie Nowy Kawęczyn na lata 2026 -2030, realizowane w porozumieniu podmiotów funkcjonujących na terenie Gminy Nowy Kawęczyn z najwyższą rzetelnością, powinny pociągać ze sobą pozytywne skutki, w postaci rozwiniętego i efektywnego systemu przeciwdziałania przemocy.